

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 1.8.-15.8.2015

Kratak pregled dešavanja sa finansijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovnim kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

19/8/2015

FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ
NOVA BANKA AD

1.1. Evropsko tržište

- *Rast privrede EU i dalje umjeren*
- *Optimističan stav ECB za 2016. godinu*
- *Odobren treći paket pomoći Grčkoj*
- *BoE zadržala postojeći kurs monetarne politike*

Prema julskom izvještaju ECB, rast privrede će da ostane umjeren i postepen, što je malo razočaravajuća informacija, uzimajući u obzir agresivnu monetarnu politiku, koja bi trebalo da podigne nivo privredne aktivnosti. Uprkos rastu inflacije od januara, optiši nivo cijena se jako sporo pomjera, na što dodatno utiče kriza u Kini i devalvacija valute, koja predstavljala jednog od najvažnijih učesnika na međunarodnom tržištu. ECB je i dalje optimistična što se tiče rasta u 2016. godini, ali je tržište ipak opreznije kada su ove prognoze u pitanju, što se i manifestuje kroz konstantan pad vrijednosti EUR.

Kreditori na čelu sa predstavnicima MMF, ECB i EU su odobrili Grčkoj paket finansijske pomoći, treći od 2010. godine, što je pomoglo evru da krajem mjeseca zabilježi značajan rast na tržištu. Grčki parlament je odmah izglasao podržavanje sprovođenja liste reformi, koje su bile uslov za odobravanje pomoći, pa će ova zemlja dobiti sredstva do 20. avgusta, kada moraju da plate veliki dio duga prema ECB.

BoE je glasala omjerom 8-1 za zadržavanje kamatne stope na 0.5% i jednoglasno za godišnju kupovinu obveznica u iznosu od 375 milijardi funti. U poslednjih nekoliko sastanaka su dva člana glasala za povećanje kamate, pa je odustajanje jednog od njih bilo prilično iznenađenje za tržište, ostavivši GBP osjetljiviju na špekulacije o promjeni kamatne stope. Međutim, komentari člana BoE David Milesa su nadoknadili gubitke prouzrokovane sastankom Banke Engleske. Miles je dao optimistične prognoze za stopu inflacije i rekao da je zaoštavanje monetarne politike bliže nego što je prvobitno planirano. Vjerovatnoća podizanja kamata u prvom kvartalu 2016. godine je ponovo iznad 50%, iako će podaci o usporavanju globalnog rasta, padu primanja u Velikoj Britaniji i sporo rastućoj stopi inflacije negativno uticati na navedenu odluku, smatra se da su troškovi zaduživanja preniski za trenutno stanje u ekonomiji.

1.2 Američko tržište

- *Iščekivanje septembarskog sastanka FED-a*
- *Podaci sa tržišta rada SAD-a mješoviti*
- *Uticaj Kine na SAD*
- *Podaci kanadske privrede*

Na američkom tržištu sve oči su uperene ka septembarskom sastanku FED-a. Od septembarskog sastanka analitičari očekuju korake koje će preduzeti guvernerka Jenet Yellen po pitanju monetarne politike SAD-a. Naime, na prošlom sastanku najavljena je mogućnost podizanja kamatnih stopa u septembru ukoliko američka privreda nastavi da ostvaruje stabilan rast, posebno je na meti ostvarenje dobrih pokazatelja na tržištu rada. Trenutna stopa nezaposlenosti u SAD-u je 5,3% dok je broj novoprijavljenih na birou rada blizu istorijskog minimuma, odnosno, na najnižem nivou od novembra 1973.godine. Podaci za popularni Nonfarm Payrolls su nešto lošiji u julu u odnosu na

očekivanja, tačnije, zabilježeno je 12.000 manje novozaposlenih u nepoljoprivrednom sektoru. Iako su podaci sa tržišta rada mješoviti, iz sektora maloprodaje dolaze odlični podaci za juli gdje je zabilježen rast od 0,6%. Nešto slabiji rast je zabilježen u sektoru maloprodaje ali uz isključenje automobilske industrije. Iako su članovi FED-a konstantno najavljivali da bi do zaoštavanja monetarne politike moglo doći već sljedeći mjesec, dešavanja u Kini bi mogli da prolongiraju promjene monetarne politike SAD-a. Naime, intervencije na kineskom tržištu i devalvacija valute od čak 2% u prvoj polovini avgusta, mogla bi da ostavi značajne posljedice na tržište SAD-a. Jeftiniji kineski uvozni proizvodi sada predstavljaju veliku prijetnju domaćim proizvođačima u SAD-u a samim tim predstavljaju veliku prijetnju i rastu potrošačkih cijena. Bilo kakva potencijalna nestabilnost koja bi ugrozila tržište rast BDP-a biće dovoljan znak da guvernerka FED-a zadrži ekspanzivnu monetarnu politiku do daljnog.

Kanada je u prvoj polovini mjeseca bila oskudna sa makroekonomskim pokazateljima. Od bitnijih podataka objavljeni su podaci sa tržišta nekretnina i tržišta rada. U junu je izdato 14,8% više dozvola za gradnju nekretnina što je za skoro 10% više od očekivanja, međutim sa gradnjom je počelo tek 193.000 što je za 2.000 nekretnina manje od očekivanja. Na tržištu rada zabilježen je pad zaposlenih za 6.600 dok je stopa nezaposlenosti ostala na nivou kao i prethodni mjesec 6,8%. Na stanje u privredi Kanade i dalje najveći uticaj ima cijena nafte na svjetskom tržištu. Konstatan pad cijene nafte utiče na gubitke koje bilježi kanadski dolar u odnosu na većinu glavnih valuta.

1.3. Azijsko tržište

- *PBOC devalvirala domaću valutu i uzdrmala finansijsko tržište*
- *Izvoz u julu smanjen za 8,3%*
- *PBOC izmijenila način određivanja srednjeg kursa*
- *BoJ zadržala ekspanzivnu monetarnu politiku*

Kina je u drugoj sedmici avgusta uzdrmala čitavo finansijsko tržište kada je tri dana zaredom snizila vrijednost domaće valute nakon čega je juan dostigao četverogodišnji minimum u odnosu na američki dolar. Narodna banka Kine (PBoC) takvim potezom želi da podrži ekonomski rast zemlje koji je uzdrman nakon seriju lošijih ekonomskih podataka. Izvoz je u julu drastično smanjen za 8,3% na godišnjem nivou dok se očekivao pad od samo 1%. Uvoz je julu smanjen za 8,1% u skladu sa očekivanjima. Industrijska proizvodnja, maloprodaja i investicije su takođe smanjene. PBoC je istakla da je ta akcija jednokratna i naglasila da će ona pomoći kretanje juana u pravcu veće slobode na tržištu. Narodna banka je dosada redovno ignorisala kretanje kursna na tržištu i određivala kurseve na osnovu sopstvenih razloga uz maksimalno dnevno odstupanje od 2% na bilo

koju stranu. Od 11. Avgusta, kurs centralne banke se određuje na osnovu kretanja globalnog tržišta i na osnovu onoga kako valuta završi prethodno trgovanje. Narodna banka Kine u saopštenju navodi da srednji kurs juana već dugo odstupa od tržišnih percepcija i da je došlo vrijeme da se približi slobodno plutajućim valutama. MMF je pozdravio takav potez Kine.

Centralna banka Japana (BoJ) je zadržala ekspanzivnu monetarnu i najavila nastavak podsticajnog programa, odnosno kupovinu obveznica i drugih hartija od vrijednosti u iznosu od oko 570 milijardi evra u protivvrijednostima yena. Pošto je kamatna stopa već blizu nule, BoJ ubrizgava veliku količinu novca u finansijski sistem čime želi da podstakne potrošnju građana i podrži nove investicije korporacija. Čelnik BoJ Haruhiko Kuroda je izjavio da se japanska privreda nastavlja oporavljati umjerenim tempom i očekuje da će se tempo izvoza uvećati nakon nešto manje tražnje iz SAD u prvom kvartalu. Privredni rast iz SAD i slaba domaća valuta će sigurno podržati rast izvoza Japana u narednom periodu. Očekuje se i rast proizvodnje u Japanu dok su neka domaća preduzeća povećale cijene svojih proizvoda i usluga što će sigurno uticati na rast inflacije koja je trenutno još daleko od ciljane stope BoJ od 2%.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 18.07.-18.08.2015

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Cijena zlata se lagano oporavila u prvoj polovini avgusta u odnosu na početak mjeseca. Očekivanja da će FED podići kamatnu stopu već u septembru dali su dodatni posticaj američkom dolaru u odnosu na većinu glavnih valuta dok je s druge strane vrijednost zlata padala. Takođe, manji obimi kupovine zlata su još jedan od faktora da se cijena ovog metala spusti početkom mjeseca ispod 1.100 USD za uncu. Posebno je evidentna manja količina narudžbi u zemljama koji su najveći kupci zlata, Kina i Indija. Kina je počela sa mjesečnim objavljivanjem kupljene količine zlata (do sad objavljivanja su bila proizvoljna, najčešće godišnje) te je u julu mjesecu izvršena kupovina 19 miliona tona zlata. Iako je riječ o ogromnoj količini, ovoliki iznos je ipak manji od uobičajnog i u stvari predstavlja pravu situaciju na kineskom tržištu. Zbog turbolencija koje su zadesile kinesko tržište a misli se na intervencije Kineske Narodne Banke kroz smanjenje kamatnih stopa, odrazile su se i na cijenu zlata. Naime, sa posljednjim dešavanjima na tržištima, investitori su se opet krenuli okretati ka investiranju u zlato jer je sada upitno zaoštavanje monetarne politike FED-a koje se najavljivalo već od septembra tako da je cijena zlata porasla te je na zatvaranju 13.avgusta bila 1.126,31 USD/once.

2.1. Kretanje cijene nafte

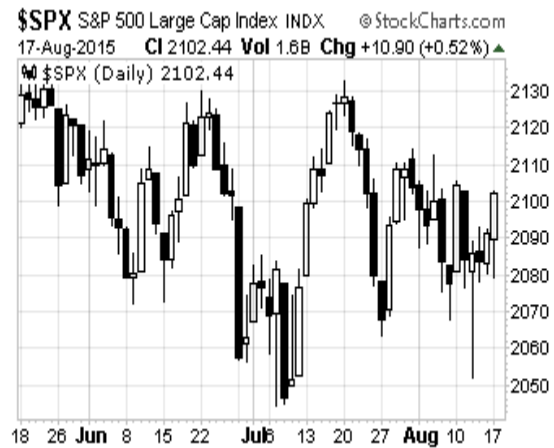
Nafta je nastavila i dalje da pada sedmu sedmicu za redom. Cijena nafte "brent" spustila se ispod 50 američkih dolara po barelu što je duplo manja cijena u odnosu na isti period prošle godine. Glavni razlog za strmoglavi pad cijene je u prevelikom nivou zaliha nafte usljed potražnje koja je za čak 3 barela dnevno niža od proizvodnje. Dnevna proizvodnja nafte je oko 33 miliona barela te se očekuje povećanje za još dodatnih 500.000 usljed ukidanja sankcija Iranu. Ukidanjem sankcija očekuje se dodatna ponuda na naftnom tržištu što će dodatno uticati na pad cijene. Članice OPEC-a i dalje ostaju pri svom stavu da će zadržati isti dnevni nivo proizvodnje iako je potražnja znatno manja a cijena na jako niskom nivou.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 16.08. do 31.08.2015	Očekivanja	Prethodno
17.08.2015	01:50	JPY	Gross Domestic Product Annualized (Q2)	-1.9%	4.5%
18.08.2015	03:30	AUD	RBA Meeting's Minutes		
	10:30	GBP	Consumer Price Index (YoY) (Jul)	0.0%	0.0%
19.08.2015	15:30	USD	Consumer Price Index (YoY) (Jul)	0.2%	0.1%
	20:00	USD	FOMC Minutes		
20.08.2015		JPY	BoJ Interest Rate Decision		0.1%
21.08.2015	10:00	EUR	Markit Services PMI (Aug)		54
	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Aug)		52.4
	14:30	GBP	Consumer Price Index (YoY) (Jul)	1.4%	1.0%
25.08.2015	08:00	EUR	DE Gross Domestic Product w.d.a (YoY) (Q2)		1.6%
26.08.2015	14:30	USD	Durable Goods Orders (Jul)		3.4%
	15:45	USD	Markit Services PMI (Aug)		55.7
27.08.2015	14:30	USD	Gross Domestic Product Annualized (Q2)		2.3%
28.08.2015	01:30	JPY	National Consumer Price Index (YoY) (Jul)		0.4%
	10:30	GBP	Gross Domestic Product (YoY) (Q2)		2.6%
	14:30	USD	Personal Income (MoM) (Jul)	0.3%	0.4%

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2014	03.09.2015
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	17.09.2015
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	10.09.2015
Banka Kanade	0,50%	0,25%	15.07.2015	09.09.2015
Švajcarska nacionalna banka	-0,75%	-0,25%	01.15.2015	17.09.2015
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	15.09.2015
Banka za novčane rezerve Australije	2,00%	-0,25%	05.05.2015	01.09.2015